

Короткий аналіз міжнародних систем юридичної освіти, дає можливість прийти до висновку, що на даному етапі розвитку суспільства, найоптимальнішою моделлю здобуття професії юриста є поєднання теоретичного навчання з практичним досвідом, при чому, розділених на кілька етапів.

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОТРИМАННЯ УКРАЇНСЬКИМИ СТУДЕНТАМИ ДОЗВОЛУ НА ТИМЧАСОВЕ ПЕРЕБУВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА

Ю.С. Рабицун

Однією з легальних підстав перебування іноземців, які навчаються (або працюють) на території Республіки Польща є не тільки національна віза, а ще й дозволи на тимчасове або постійне перебування. Національна віза, пов'язана з навчанням видається лише на рік, тому перед студентами постає вибір між відкриттям нової студентської візи або ж отриманням дозволу на тимчасове перебування. Оскільки дозвіл на перебування дає безліч переваг, однією з яких є можливість легально працювати в вільний від навчання час, все більше українських студентів намагається отримати даний дозвіл. Правовою підставою видання дозволу на тимчасове перебування є Закон Республіки Польща «Про іноземців» від 12 грудня 2013 року (Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach).

В зв'язку з тим, що подавати необхідні для отримання дозволу на перебування документи дозволено навіть в останній день дійсності національної візи, багато українських студентів користаються даним правом, що на практиці викликає безліч проблем та незручностей в період очікування дозволу (позитивне рішення воєводи, на підставі якого іноземцю видається пластикова карта, - звана картою побиту).

Відповідно до Закону Республіки Польща «Про іноземців», коли особа складає необхідні документи, в її паспорті громадянина для виїзду за кордон ставиться відповідна печатка з інформацією про подання документів і зазначеною датою. Період розгляду справи має складати максимально чотири місяці, а печатка в паспорті є правовою підставою легального перебування українських громадян під час очікування дозволу, якщо термін візи вже закінчився.

На жаль, виникає все більше ситуацій, коли видання рішень затягуються на строк більше, ніж чотири місяці (на практиці це буває від шести до восьми місяців, а іноді навіть і до дванадцяти місяців).

Причини цієї проблеми різноманітні та їх дуже багато:
неправильне заповнення студентами документів польською мовою;
несвоєчасне подання витребуваних документів;
відсутність зворотнього зв'язку при надходженні кореспонденції від компетентних польських органів;
недостатня кадрова забезпеченість та велике навантаження працівників Відділу до справ іноземців Ужонду Воєводського (Urząd Wojewódzki) та інші.

Під час довготривалого очікування студентами на видання рішень, вони мають перебувати на території Республіки Польща, щоб слідкувати за надходженням кореспонденції та телефонних повідомлень, подання додатково витребуваних документів (це залежить від індивідуальних справ) та своєчасної оплати, оскільки строки чітко регламентовані та обмежені законом, наприклад на доставляння додаткових документів в деяких випадках іноземцю надається сім днів.

Вищезазначена ситуація ускладнюється тим, що після закінчення терміну візи, очікуючи на дозвіл на перебування, в українських громадян часто виникають

термінові обставини, які потребують їх виїзду на Україну (крадіжка документів, поновлення яких потребує присутність особи на території України, особисті причини різноманітного характеру та безліч інших). Згідно закону, маючи печатку в паспорті про очікування рішення відносно дозволу на тимчасове перебування, іноземець може покинути територію Польщі, але в'їхати назад на підставі печатки в паспорті неможливо. Тут виникає не прописане в законі, але фактичне обмеження права на вільне пересування особи. Вихід, який пропонують польські компетентні органи, єдиний – їхати в Україну і подавати на візу, що займає багато часу та викликає певні незручності.

Бувають ситуації, коли не без участі консульських установ України вдається, посилаючись на такі проблеми як крадіжка документів, пришвидшити розгляд справи і отримати позитивне рішення про видання дозволу на перебування, щоб громадянин на підставі тимчасового посвідчення особи для повернення в Україну, яке є дійсним лише протягом тридцяти днів з дня його видання, зміг виїхати в Україну, зробити новий закордонний паспорт та повернутись в Польщу на підставі карти побиту. Але кількість випадків затягування розгляду справ зростає разом зі зростанням кількості українців на території Польщі.

Для того, щоб покращити ситуацію і мінімізувати видання негативних рішень та затягування справ, потрібно вжити багатьох заходів законодавчого та суспільно-просвітницького характеру. Перш за все, потрібно інформувати українських студентів в університетах про порядок заповнення необхідних документів та допомогу в їх заповненні, проведення зустрічей працівників Відділу до справ іноземців при університетах, студентських організаціях, консульських установах України.

Як показує практика, вже давно дане питання потребує законодавчого втручання. Необхідна термінова кадрова реформа відділів, які працюють з іноземцями, а саме – потрібне негайне збільшення кількості працівників та практикантів, прийняття на роботу осіб, які володіють і польською і українською мовами. Що стосується перетину кордону між Польщею та Україною – то в складних ситуаціях, якими є крадіжка документів чи смерть або ж хвороба близьких осіб чи членів сім'ї, необхідно дозволити таким особам в'їзд та виїзд на територію Республіки Польща на підставі печатки в паспорті громадянина для виїзду за кордон про складання документів і очікування на видання дозволу на тимчасове перебування, або ж видання спеціального дозволу польськими компетентними органами в ситуаціях крадіжки паспорта громадянина для виїзду за кордон з печаткою про складання документів.

Також буде корисним видання безкоштовних інформаційних довідників для громадян України, які перебувають на території Республіки Польща. В таких довідниках доцільно розмістити інформацію про легалізацію перебування і праці, права та обов'язки, освіту, консульські справи та інше.

ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ОСВІТНІХ ПРОЕКТІВ НА ЮРИДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ ДОННУ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

О.Г. Турченко, Е.М. Деркач

Вища освіта продовжує залишатися областю динамічної еволюції, яка наразі відбувається в напрямку створення Європейського простору вищої освіти та впровадження стандартів Болонського процесу. Болонський процес створив простір для діалогу і співпраці, яке виходить далеко за межами Європи. Діалог не тільки про технічні кредитних систем і забезпечення якості, але про основні принципи – свободу вираження думок, терпимості, свободи наукових досліджень,